

גליון 362

פרשת ויחי - חזון הקץ של יעקב אבינו

הרב עומר דוידוביץ - ישיבת 'מרכז הרב'

'שלום' זה על שום מה?

בחברה רגילה נוטים להעריך את 'השלום' רק מתוך התועלת המעשית הבאה ממנו, שאלמלי כן "איש את רעהו חיים בלעו". האם כזה הוא טיבו וחשיבותו של השלום גם בעם ישראל?

פעמים נראה שאנו מתאמצים לתרץ ולקרב את כל בני עמנו ולהוקירם, אפילו כשהמציאות הגלויה אומרת לנו אחרת. מדוע אנו רודפים אחרי השלום במאמץ גדול?

האם נתקבלה בקשת הקץ של יעקב?

בפרשתנו, ביקש יעקב אבינו 'לגלות את הקץ' ונסתלקה ממנו שכינה. ועל כן חשש שמא פסול יש בבניו, אך כשאמרו לפניו בניו "שמע ישראל" והודיעוהו: "כשם שאין בלבך אלא 'אחד' - כך אין בלבנו אלא 'אחד'!. באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר: **ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד**"¹.

יעקב אבינו ראה במעמד זה של אחדות בניו באמונה בד' כתכלית חייו, ועל כן הוא ברך בשבח מיוחד זה - המבטא את גילוי כבוד מלכותו בצורה של ימימה שסוף סוף ישנה אומה שנשתרשה בה האמונה.

אך יש להבין מדוע שמח? והרי סוף כל סוף ביקש לגלות את הקץ ונסתלקה השכינה? ולכאורה משמע שהיה איזה שהוא פסול כשם שהוא חשב? התשובה היא שכנראה מדרגת האחדות הגדולה שגילו בניו – **שהינם אמונים על קדושת ד' מקשה אחת** – מדרגה גבוהה היא, וזה הוא עצמו גילוי של הקץ שיהיה באחרית הימים.

ו כותב מרן הרב קוק זצ"ל: "ואף על פי שהגלוי סותר זה לפעמים אין בכך כלום, כי האמת הברורה הוא מאמר השבטים כולם: **"כשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד"**"²

האחדות – גילוי הקשר האלוקי הבלתי ניתק

אלא, נראה שיש לומר כי באחרית הימים יהיה דבר זה בגלוי, ובניתיים פעמים והדבר לא נראה, אך זו היא האמת הברורה, ועל כן ממשיכים אנו לומר את לחישתנו האחרונה של יעקב – בלחש – כשם שפתותיו עדיין אומרות שבח זה על כנסת ישראל.

"כל חשק עבודה... מוכרחים הם להיפגם על ידי הכנסת יסוד הפירוד בכללות כנסת ישראל, חלילה. אוהבי ד' ויראיו באמת... הם הם... תלמידי חכמים האמתיים המרבים שלום בעולם... בהוציאם מן הכח אל הפועל את אור הקודש הגנוז בכל אישי האומה"³

לכן משימת 'האחדות' של עם ישראל היא 'משימת מאבק' של גילוי הקודש ואיננה מאבק רק ל"שלום טכני" אלא מאבק על אותה האמת שהשכינה שורה על כל עם ישראל, "ולא ידח ממנו נדח". על כן מוטלת היא בפרט על גדולי האומה: "תלמידי חכמים המרבים שלום בעולם".

"הלא אח עשו ליעקב - ואוהב את יעקב"⁴, שהיא תשובה נצחית מספקת לכל תאנתם של מתאוננים קטני אמנה... וחותרם: "הבוחר בעמו ישראל באהבה", להיות הקדמה לייחוד ד' ב"שמע ישראל"..."⁵

מתוך כך מסביר מרן הרב קוק שהברכה לפני קריאת שמע, הבאה לפני גילוי אחדות ד' – מופיעה בה אהבת ישראל וסגולת ישראל וקדושתו. שכן רק מתוך אהבת ישראל ואחדותם, מגיעים לכלל עבודת ד' ולשיאה בגילוי אחדות ה' בעולם "שמע ישראל ד' אלוקינו ה' אחד".

¹ מסכת פסחים דף נו, א² אורות, אורות התחיה, פרק כא עמ' עה³ שם, עמ' עד⁴ מלאכי פרק א, ב⁵ אורות התחיה פרק כא עמ' עה